

تاج الفقهای ایران کیست؟

بهاءالدین محمد فاضل اصفهانی یکی از مشهورترین عالمان و فقیهان قرن 11 هجری است...

بهاءالدین محمد فاضل اصفهانی یکی از مشهورترین عالمان و فقیهان قرن 11 هجری است که به دلیل تسلط بی نظیر بر مسائل فقهی ملقب به "تاج الفقهاء" شد.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، منطقه اصفهان، "بهاءالدین محمد فاضل اصفهانی" فرزند تاج‌الدین حسن در سال 1062 هجری قمری در اصفهان متولد شد. بهاءالدین محمد مشهور به "فاضل هندی" علامه، فقیه و حکیم محقق از علمای عهد شاه عباس دوم و شاه سلیمان صفوی است. تنها پسر فاضل هندی، محمد تقی همانند پدرش دانشوری فرزانه بود.

عالمی که در 10 سالگی تدریس کرد

بهاءالدین محمد نزد پدرش و علامه مجلسی کسب علم کرد. نقل است که در 10 سالگی کتاب "مطول تفتازانی" را تدریس می‌کرد. در 12 سالگی به تالیف و تدریس پرداخت و در 13 سالگی جامع علوم معقول و منقول بود. زندگانی وی با فقر و تهیدستی همراه بود و از راه کتابت روزگار می‌گذراند. مهمترین کتاب بهاءالدین محمد فاضل اصفهانی "کشف اللثام" در شرح قواعد الاحکام علامه حلی است که یکی از بهترین کتاب‌های فقهی شیعه به شمار می‌آید.

بهاءالدین محمد فاضل اصفهانی صاحب آثار ارزشمند دیگر چون "المنهاج السویه فی شرح روضة البهیه"، "اللثالی العبقریه" و "حکمت خاقانیه" است. از آنجا که مدتی همراه پدرش به هند سفر کرده بود به "فاضل هندی" مشهور شده است. مقبره این عالم قرن 11 هجری یکی از مشهورترین قبور تخت فولاد است که مومنان جهت برآورده شدن حاجاتشان به زیارت قبر او می‌روند.

فاضل اصفهانی به دلیل تسلط بی نظیر بر مسائل فقهی ملقب به "تاج الفقها" است. در مقام علمی و فقهی او همین بس که صاحب جواهر درباره او گفته است "اگر فاضل هندی در ایران به منصفه ظهور و بروز نمی‌رسید گمان نمی‌کردم که فقه به کمال خود می‌رسید."

فاضل هندی فقیهی اصولی بود

فاضل هندی در روز سه شنبه بیست و پنجم رمضان سال 1137 هجری قمری به سرای باقی شتافت و پیکرش در قبرستان تخت فولاد اصفهان دفن شد. بنای بقعه زیبای بهاءالدین محمد فاضل اصفهانی متعلق به دوره انقلاب اسلامی است که در سال 1375 هجری شمسی به همت مجموعه تاریخی فرهنگی- مذهبی تخت فولاد ساخته شده است.

در سال 1137 هجری قمری در دوران آشوب و هرج و مرج اواخر دوره صفویه فاضل هندی درگذشت و در قسمت جنوب غربی مزار مقدس لسان الارض تخت فولاد به خاک سپرده شد و به دلیل شرایط نامساعد سیاسی آن زمان، آرامگاهی برای او ساخته نشد.

پس از درگذشت بهاءالدین محمد فاضل اصفهانی، علما و بزرگان زیادی در نزدیکی مزار وی دفن شدند. در قرن 13 هجری در پی دفن یکی دیگر از علمای بزرگ اصفهان به نام "ملا محمد نائینی" معروف به "فاضل نائینی" از آنجا که دو عالم بزرگوار با لقب فاضل در کنار هم در این تکیه مدفون شدند، محل دفن آنها به تکیه فاضلان شهرت یافت.

معماری بنای تکیه فاضل هندی عبارت از یک بقعه چهارگوش با گنبد عرقچین به سبک معماری امروزی است که بر روی سکویی چهار ضلعی قرار دارد. بقعه شامل یک اثلث مربعی شکل ساده و گنبدی زیبا با کاشی‌های فیروزه‌ای رنگ تزیین شده است. گنبد با نقوش هندسی و کاشی‌های زرد، سفید و سیاه بر زمینه فیروزه‌ای جلوه‌ای خاص به آن داده است. همین نقوش هندسی بر زمینه آجری گرد گنبد نیز ترسیم شده است. در چهار طرف ستون‌های گنبد نیز بر زمینه کاشی‌های لاجوردی به خط نستعلیق زیبا توسط استاد حبیب‌الله فضائلی، آیاتی در تقدس علم و علما نگاشته شده است.